

Olsztyn, 12 stycznia 2026 r.

PN.4131.1.3.2026

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) stwierdzam nieważność uchwały Nr XXIII/137/2025 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie diet sołtysów sołectw gminy Banie Mazurskie.

Uzasadnienie

Rada Gminy Banie Mazurskie, działając na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym podjęła uchwałę w sprawie diet sołtysów sołectw gminy Banie Mazurskie.

Ww. uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 19 grudnia 2025 r.

Określając w treści § 6 kwestionowanej uchwały termin jej wejścia w życie, Rada postanowiła, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego i obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r.

W ocenie organu nadzoru, takie określenie sposobu wejścia w życie uchwały, rażąco narusza prawo, co przekłada się na ważność całego aktu prawnego.

Przedmiotowa uchwała ma charakter aktu prawa miejscowego. Wskazać bowiem należy, że jest to akt prawny o charakterze generalnym, skierowany do nieograniczonego kręgu adresatów, powszechnie obowiązujący na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Stosownie zaś do art. 88 ust. 1 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń i aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zgodnie z art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). W myśl art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez gminę. W związku z tym, obowiązuje je także wymóg określony w art. 4 powołanej wyżej ustawy, który stanowi, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Dodatkowo należy wskazać, że sposób regulacji materii „wejścia w życie” został unormowany w § 45 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) dalej ZTP. Zgodnie z § 143 ZTP, powyższy przepis należy stosować również odpowiednio do aktów prawa miejscowego. W § 45 ust. 1 ZTP wskazano, jak powinny być skonstruowane przepisy dotyczące wejścia w życie aktu normatywnego:

1) Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;

- 2) Ustawa wchodzi w życie po upływie... (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia;
- 2a) Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 3) Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia albo Ustawa wchodzi w życie ... dnia... miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia;
- 3a) Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie... (dni, tygodni, miesięcy, lat) od dnia ogłoszenia;
- 4) Ustawa wchodzi w życie z dniem... (dzień oznaczony kalendarzowo);
- 5) Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 6) Ustawa wchodzi w życie...; z wyjątkiem art., który wchodzi w życie...;
- 7) Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia... - ... (tytuł ustawy wprowadzającej) (Dz.U. ...).

Wyliczenie zawarte w § 45 ust. 1 ZTP ma charakter wyczerpujący, tzn., że przepisowi o wejściu w życie aktu prawnego można nadać tylko takie brzmienie, jakie odpowiada jednemu spośród regulacji wymienionych w § 45 ust. 1.

W § 6 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Banie Mazurskie postanowiła, że „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego i obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r.”. Druga część § 3 ww. uchwały stanowiąca, iż „obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r.” może budzić przekonanie, iż obowiązuje ona niezależnie od tego, czy zostanie opublikowana, czy nie. Część pierwsza § 3 ww. uchwały, stanowiąca, iż uchwała „podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego” nie wskazuje natomiast na akt o cechach generalnych i abstrakcyjnych, gdyż opublikowany może być również akt nie będący aktem prawa miejscowego. Stwierdzenie, że uchwała podlega ogłoszeniu i wskazanie daty dziennej jej obowiązywania, a nie wejścia w życie, powoduje, że akt ten obowiązuje z dniem 1 stycznia 2026 r. bez względu na to, czy zostanie on opublikowany, czy też nie. Takie określenie wejścia w życie jest właściwe dla innych aktów prawnych, które podlegają informacyjnie ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym, czyli ich obowiązywanie (wejście w życie) nie jest uzależnione od ogłoszenia w tym dzienniku. Określenie wejścia w życie przedmiotowej uchwały w sposób, w jaki uczyniła to Rada Gminy Banie Mazurskie, nie nadaje jej przymiotu aktu prawa miejscowego, a także wprowadza w błąd adresatów norm prawnych, co do kwalifikacji aktu prawnego, jako źródła prawa.

Dodatkowo należy wskazać, że akty prawa miejscowego należy wprowadzać w życie po upływie odpowiedniego okresu *vacatio legis*, aby zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na „przystosowanie się” do zmienionych regulacji. Artykuł 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych stanowi, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Rada Gminy Banie Mazurskie określając termin wejścia w życie kwestionowanej uchwały nie uwzględniła tego wymogu. Podjęcie uchwały w dacie 18 grudnia 2025 r., uniemożliwiło zachowanie 14-dniowego okresu *vacatio legis*, bowiem od 18 grudnia 2025 r. do wskazanej w § 6 uchwały daty obowiązywania tj. 1 stycznia 2026 r. upłynęłoby 13 dni. Natomiast biorąc pod uwagę konieczność przesłania uchwały właściwemu organowi, przygotowania publikacji w dzienniku urzędowym, okres ten uległby dalszemu skróceniu. W przedmiotowej sprawie uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Warm.-Maz. w dniu 8 stycznia 2026 r., co świadczy o tym, że uchwale nadano moc wsteczną, a jak wiadomo moc wsteczna uchwały jest dopuszczalna pod pewnymi warunkami, tj. gdy jest to zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) i nie pogarsza sytuacji prawnej adresatów, a przepisy muszą być wyjątkowe i winny jasno wskazywać, że mają moc wsteczną.

W związku z tym, że badana uchwała jest aktem prawa miejscowego, to warunkiem jej wejścia w życie powinno być jej ogłoszenie w odpowiednim dzienniku promulgacyjnym oraz określenie wejścia w życie w sposób wskazany w art. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Postanowienie zawarte w § 6 przedmiotowej uchwały nie spełnia tego warunku, tym samym rażąco narusza wymienione wyżej przepisy.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Matcusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

Przewodniczący Rady Gminy Banie Mazurskie
Wójt Gminy Banie Mazurskie

telefon: (89) 5232 333, (89) 5232 444
adres email: info@uw.olsztyn.pl
strona www: gov.pl/web/uw-warminsko-mazurski
adres e-Doręczeń: AE:PL-63617-21139-RGDWI-27

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
adres: Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn

